

DESPRE PACE ȘI ARMONIE

Mulți dintre noi, poate s-au întrebat – ce este Pacea?. Majoritatea îl asociază ca un termen antonim al războiului, el însă reprezintă mult mai mult.

DEX –ul definește pacea printre altele ca: „Liniște sufletească, stare de calm sufletesc; tihnă, repaus, odihnă; lipsă de zgomot și de mișcare; calm, liniște, tăcere, etc.”. Se poate observa din această definiție că termenul de pace are o multitudine de fațete. Un aspect surprinde partea spirituală – sufletul, alt aspect surprinde partea fizică – tihna, repaus, iar altul surprinde mediul înconjurător – zgomot, mișcare.

Morihei Ueshiba abordează în Arta Păcii, aspectele termenului de pace astfel: „Pacea își are originea în curgerea lucrurilor - inima sa este ca mișcarea vântului și a valurilor.”. Multidimensionalitatea termenului de pace este surprins de O-Sensei în: „Arta Păcii începe cu tine. Muncește cu tine și lasă Arta Păcii să se manifeste în toate activitățile tale. Fiecare are un spirit care poate fi șlefuit, un corp care poate fi antrenat și o cale pe care să o urmeze. Ești în viață pentru a cunoaște ceea ce este sacru în tine. Adu pacea în propria ta viață și aplică Arta Păcii în tot ce te înconjoară.”. Iată că părțile spirituală, fizică și de mediu înconjurător ale Păcii sunt foarte clar enunțate de formularea: un spirit ce poate fi șlefuit, un corp care poate fi antrenat și o cale de urmat. Este de remarcat faptul că locul de plecare al păcii este în tine. Trebuie să ai acea liniște sufletească, care poate fi definită de suprimarea oricăror tendințe de egoism, de violență, de agresiune, de eliminarea acelor tendințe ale corpului fizic de a răspunde la violență cu violență – astfel antrenând corpul să deprindă anumite performanțe și stări de spirit definite clar de Arta Păcii.

„Muncește cu tine și lasă Arta Păcii să se manifeste în toate activitățile tale...” – înseamnă activitatea asiduă și continuă de autoperfecționare a practicantului de Aikido, prin care el trebuie să ajungă la conștientizarea noțiunii de pace și aplicarea principiilor aferente nu numai în cadrul Dojo-ului, ci în toate împrejurările din viața de zi cu zi. „Activitățile” vizează acțiunile aferente părții de mediu înconjurător în care ne desfășurăm viața: familie, serviciu, comunitate, medii în care interacțiunile noastre trebuie să fie cu adevărat promotoare ale Păcii ori de câte ori intervin stări conflictuale.

Morihei Ueshiba afirmă că: „Arta Păcii înseamnă să controlezi agresiunea fără a provoca rănirea.”. Este ceea ce încercăm noi să realizăm în Dojo – abordarea unor situații de agresiune prin îmbinarea armonioasă a celor trei dimensiuni – mental, fizic și mediu. Controlarea agresiunii prin manifestarea stării de pace, implică coordonarea și armonizarea celor trei planuri: partea mentală prin atingerea aceluși calm sufletesc; partea fizică reprezentată de corpul care trebuie să aibă deprinderile motorii și tehnico-tactice jalonate de calea Aikido; partea de mediu înconjurător, din care se evidențiază și generatorul agresiunii ca un element perturbator care iese din cadru. A nu provoca rănirea agresorului reprezintă respectarea principiilor păcii ca geneză a „curgerii lucrurilor” în consonanță cu legile evoluției vieții.

De altfel mulți filozofi definesc termenul de „conflict antagonist” ca un element de regres al societății, opus creației așa cum o interpretează Ueshiba „Pacea își are originea în curgerea lucrurilor”.

Termenul de pace a fost abordat de nenumărați filozofi, dar renumitul Baruch Spinoza, care a avut o viziune monistă a lumii, are următoarea interpretare care se pretează aspectelor relevante de mine în acest eseu: „Pacea nu este absența războiului. Este o virtute, o dispoziție spre bunăvoință, încredere, dreptate.”.

Biblia menționează în Epistola către Evrei a Sfântului Apostol Pavel, cap. 12. 14 „Căutați pacea cu toți și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul,” iar în Evanghelia după Matei, cap. 5.9. „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.”. Pacea este

prezentată ca o condiție sine qua non de a atinge perfecțiunea de a „vedea pe Dumnezeu”, iar promotorii păcii sunt interpretați ca „fii lui Dumnezeu”, fiind asociați legilor creației.

Practicantul de Aikido trebuie să înțeleagă că fără a deprinde această stare de „Pace”, manifestată în cele trei dimensiuni descrise mai sus, prin a lăsa arta Păcii să se manifeste în el și prin a transmite această pace celor din apropierea sa, pașii către țelul definit de practicarea Aikido sunt mai mulți și mai grei, existând riscul de a se rătăci sau de a se opri undeva pe traseu.

Ce este Armonia? Majoritatea oamenilor percepe acest termen prin asocierea cu sunetul sau mișcarea, ori ca o caracteristică a relațiilor interumane. Astfel un sunet sau o muzică poate fi armonioasă, o mișcare, un dans poate fi armonios, iar despre anumite persoane se poate aprecia că sunt în armonie.

DEX-ul ne definește armonia: „Potrivire desăvârșită a elementelor unui întreg; Bună înțelegere în relațiile dintre două persoane, două colectivități etc.; Îmbinare melodică a mai multor sunete (în muzică sau în poezie); *spec.* (Muz.) concordanță fonică între sunete...”. Potrivirea desăvârșită a elementelor unui întreg, ne conduce la ideea de interpretare a perfecțiunii prin utilizarea termenului „desăvârșită”, la ideea de geneză și de creație ca mod de constituire a elementelor unui întreg privit din punct de vedere material și spiritual. Latura socială este evidențiată de aprecierea relațiilor de bună înțelegere între persoane sau colectivități, iar latura de mediu înconjurător este definită de aprecierea interpretării unor sunete.

Celebrul Johannes Kepler, matematician, astronom și naturalist german, care a formulat și confirmat legile mișcării planetelor, relevă în lucrarea „*Harmonices Mundi*” („Armonia Lumii”) că principiul real care stă la baza creației este armonia muzicală. El explică termenul de armonie prin referire la muzică, geometrie, astrologie și în final astronomie. Principala sa idee este că viteza mișcării planetelor de-a lungul orbitelor este în relație directă cu frecvența unei note muzicale, iar împreună, toate planetele generează muzica celestă.

Morihei Ueshiba evidențiază în Arta Păcii următoarele aspecte ale armoniei: „Universul a luat naștere și s-a dezvoltat dintr-o singură sursă, iar noi evoluăm prin procesul de unificare și armonizare.”; „Fiecare maestru, indiferent de timp sau spațiu, a auzit chemarea și a atins armonia, cu cerul și pământul.”; „Mintea ta ar trebui să fie în armonie cu funcționarea universului, trupul tău ar trebui să fie acordat cu mișcările universului, trupul și mintea ar trebui să devină un întreg, armonizat cu activitatea universului.”. Iată surprins termenul de armonie ca un proces de evoluție universală, ca o măsură de atingere a perfecțiunii de maestru și nu în ultimul rând ca o măsură de acordare a mentalului și a fizicului cu activitatea universului. Omul este văzut unitar în dualitatea sa spirituală și fizică, armonizat cu regulile universului, cu regulile creației, putându-se afirma – ca o potrivire desăvârșită a sa în activitatea întregului definit de activitatea universului. Legile creației și activitatea universului exclud conflictele, distrugerile și disputele, răul și dezordinea. Astfel această armonie cu cerul și pământul, generată de „chemarea” de a atinge calitatea de maestru, poate fi interpretată ca o potrivire desăvârșită a persoanei în cauză cu întregul definit de cer și de pământ, deci ca o integrare perfectă cu partea văzută și nevăzută a mediului înconjurător.

În sprijinul afirmațiilor anterioare, putem reveni la Morihei Ueshiba, care afirmă că „Cele mai perfecte acțiuni sunt ecouri ale modelelor găsite în natură.”. Astfel ne dă următoarele exemple: „Cercetează învățătura pinului, a bambusului și a florilor de prun. Pinul este mereu verde, cu rădăcini puternice și venerabil. Bambusul este puternic, rezistent și nu poate fi distrus. Floarea de prun este puternică, frumos mirositoare și elegantă.”. Este elocventă ideea armoniei cu cerul și pământul prin preluarea matricelor informaționale din natură și concretizarea lor în acțiuni.

Cum să te armonizezi cu cineva care îți vrea răul? Potrivindu-te desăvârșit cu el, adică să fii partea din întreg care îi lipsește lui, evitând confruntarea răului cu răul. Acest lucru se atinge cu multă muncă și sudoare în Dojo-ul de Aikido, armonizarea cu un atac prin eschivă, preluare și

aplicarea unui procedeu, fiind realizate în măsura calitativă și cantitativă în care practicantul se află mai aproape sau mai departe de calea spre Pace și Armonie. Această idee este surprinsă și de Morihei Ueshiba în exprimarea „Când ești atacat, unifica-ți partea de sus, de mijloc, și cea de jos a trupului. Intra, întoarce-te și contopește-te cu adversarul, în fața, și în spate, în dreapta și în stânga.”.

Se poate concluziona: acționarea unitară a corpului prin unificarea părților sale și contopirea cu adversarul în toate direcțiile astfel încât adversarul să nu mai fie considerat adversar, reprezintă armonia cu tine însuși, cu adversarul ca parte a mediului înconjurător, în contextul respectării principiilor definite de Aikido.

Adrian ALBEANU
Clubul Sportiv Adi-San Craiova
19 ianuarie 2012